

Gewone
betoverende
dagen

Opgedragen aan de makers van *Tender Mercies* (1983), een film die zo'n diepe indruk in me achterliet dat het schrijven van dit boek onvermijdelijk werd.

Joost van de Goor

Gewone
betoverende
dagen

Joost van de Goor

Schrijver: Joost van de Goor

Coverontwerp: Joost van de Goor

Afbeelding: Camille Pissarro

Website auteur: www.joostvandegoor.nl

ISBN: 9789464803570

© Joost van de Goor, 2023

Versie: 1.1

Proloog

In een landelijk gebied, ergens in het westen van Europa lag een vriendelijke groene vallei. Deze laaggelegen landstrook werd sinds mensenheugenis het *Zeeledal* genoemd, naar de rivier de *Zeele* die er in sierlijke bewegingen doorheen slingerde. In die stille vallei, omgeven door zacht glooiende heuvels woonden eenvoudige mensen in eenvoudige huizen. Wie met de auto door dit gebied reisde, zag onderweg – behalve de altijd nabije rivier, en de heuvels – vooral boerderijen met strodaken en weiden met grazende schapen. En af en toe reed men door een klein dorp.

Een van die dorpen heette *Grunhegge aan de Zeele*. Dit plaatsje was niet meer dan een gehucht van nog geen honderd huizen. In de hoofdstraat (eigenlijk de enige straat) was een kleine kruidenierswinkel gevestigd, alsmede een kerk en een bruin café met biljart. Als de inwoners nieuwe kleding, gereedschap of naaigerei nodig hadden, gingen ze naar het pittoreske plaatsje Oldergthem dat een kleine twintig kilometer stroomopwaarts lag. En als ze auto-onderdelen of meubels wilden kopen, moesten ze zo'n vijfenveertig kilometer stroomafwaarts gaan, naar de moderne stad Stenzenburg die door de Grunheggers in feite als 'buitenland' werd beschouwd. Maar de meeste dagen bleef men gewoon in het dorp om het dagelijks werk te doen, en om zo nu en dan in café *De Engel* een glaasje te drinken en een praatje te maken, bijvoorbeeld over het weer of over een pasgeboren kalf. In dit door de tijd vergeten dorp, Grunhegge a/d Zeele, speelde zich een verhaal af, een verhaal over mensen, een verhaal dat het waard is om verteld te worden.

* * *

Hoofdstuk 1

Het was een zachte, windstille namiddag in april. De lucht was bijna geheel blauw. Slechts af en toe dreef er een eenzame witte wolk langs het hemelgewelf, die dan weer snel verdween – en dus had de zon alle ruimte om haar licht over het dal uit te strooien. De mensen in het dorp waren dolblij met deze eerste echte lentedag van het jaar. Toen de kinderen rond vier uur van school thuiskwamen, renden ze meteen door naar hun achtertuinen om uit puur plezier rondjes te gaan rennen, door het gras te rollen of haasje over te spelen, ondertussen schaterend en gillend, en met beide handen zwaaiend naar hun moeders die – in katoenen jurken en schorten – in de deuropeningen stonden te glunderen.

Op die zonnige namiddag zagen maar weinig mensen dat een vreemde auto het dorp binnenreed en bij de kroeg stopte. Een man met een witte cowboyhoed op zijn hoofd, en versleten schoenen aan zijn voeten, stapte uit en liep behoedzaam naar de twee oude mannen die op het terras hun bier zaten te drinken.

‘Dag heren,’ zei de man met de hoed. ‘Ik eh..., heb gehoord dat er hier in de buurt een hotel is.’ Tijdens het praten keek hij wazig in de verte.

Het ontging de mannen niet dat de vreemdeling moeizaam sprak en ze vermoedden dan ook dat hij onderweg al aardig wat glaasjes had gedronken.

‘Jazeker meneer,’ antwoordde een van hen op kalme toon. De oude man wees met gestrekte arm naar de bocht in de weg, iets verderop. ‘Als u ongeveer vier kilometer in die richting doorrijdt, ziet u aan de linkerkant een benzinstation met twee gele pompen. Daar moet u zijn want die pompen horen bij hotel Dalzicht. Dat is het houten gebouw dat zo’n vijfentwintig meter van de weg af staat, achter een oude

lindeboom, op een steenworp van de rivier, de Zeele. U kunt het niet missen.'

'Mooi zo..., en bedankt,' zei de man met de hoed. Hij stak een hand op om zijn erkentelijkheid te tonen, sjokte terug naar zijn auto en reed met hoge snelheid weg, nagekeken door de twee oudjes aan hun tafeltje, en door nog een paar gasten die in de tussentijd naar buiten waren gekomen.

Stapvoets manoeuvreerde de man zijn auto vanaf de rijbaan, langs de benzinepompen en een oude schuur naar de kleine parkeerplaats van het hotel. Hij stapte uit en tuurde naar het crèmewit geschilderde Victoriaanse hoofdgebouw dat daar zo verleidelijk maar eenzaam tussen de weg en de rivier stond. Belangstellend keek hij naar de elegante veranda die over de hele breedte van de voorgevel liep, en naar het bord dat boven de deur hing, waarop in blauwe sierletters 'Hotel Dalzicht' stond geschreven. Terwijl hij daar zo stond en de groene omgeving in zich opnam, kwam er een vrouw naar buiten. Hij probeerde beheerst, in een rechte lijn naar haar toe te wandelen, wat in zijn nevelige toestand nog niet zo makkelijk was. Ze was een stuk jonger dan hij – vooraan in de veertig, zo te zien – en ze was best mooi, met haar rode opgestoken krullen en die grappige sproetjes op haar wangen.

'Goedemiddag mevrouw,' zei hij terwijl hij de rand van zijn hoed met twee gestrekte vingers aantikte. 'Ik zoek een kamer voor de nacht.'

De vrouw knikte. 'Kom maar mee,' zei ze.

Ze liepen samen om het huis heen, langs een brede haag, en kwamen uit bij een tweede houten gebouw dat veel zakelijker van vorm was en dat zes gelijke ingangen had, waardoor het deed denken aan een Amerikaans motel. 'Hier heeft u privacy, een televisie met dvd-speler, en een eigen douche,' zei ze nadat ze een van de deuren had geopend.

Hij wierp een vluchtige blik naar binnen en zei dat hij de kamer goed vond. Even later stond hij aan de balie in de hal van het hoofdgebouw een formulier in te vullen.

‘Ontbijt is van half acht tot negen,’ zei de vrouw.

‘Oh, dat is prima.’ Hij schoof het formulier naar haar toe en keek haar aan.

‘Wat staat daar nou?’ vroeg ze, naar het papier wijzend. ‘*Marim?*’

‘Maxim,’ zei hij. ‘Maxim Ledegers. Maar iedereen noemt me Max.’ Hij probeerde haar met een opgewekt stemgeluid wat op te vrolijken.

‘Oh ja, Maxim,’ reageerde ze achteloos. ‘Mijn naam is Rosalinde.’

Opnieuw tikte hij zijn hoed aan. ‘Aangenaam.’ Op dat moment zag hij dat er een papiertje tegen de muur was geplakt waarop met viltstift ‘Tijdelijke hulp gevraagd’ was geschreven. Vervolgens viel zijn oog op de geopende deur vlak achter zijn gastvrouw. In die aangrenzende kamer – klaarblijkelijk de woonkamer – zat een donkerblonde jongen van zeven of acht jaar aan tafel met een miniatuurauto te spelen. Toen de knul voelde dat hij werd gadegeslagen, keek hij een ogenblik terug. Maxim herkende de fijne gelaatstrekken van de moeder in het gezicht van de zoon.

‘Leuke kerel,’ zei Max, naar het jongentje wijzend.

Voor het eerst leek Rosalindes gezicht wat te ontspannen. ‘Dank je wel. Dat is mijn Stijn.’

In de vroege avond zat Maxim Ledegers op de rand van het bed, met in zijn rechterhand de afstandsbediening van de tv, en in zijn linker een glas whisky. De fles, die voor tweederde leeg was, stond naast zijn voeten. Op de vloerbedekking tussen hem en het televisietoestel lag een glazen asbak, ondersteboven, met sigarettenas en enkele gedoofde peuken er omheen. Iets verderop, onder een staande schemerlamp lag de plastic verpakking van de twee

sandwiches die hij onderweg had gekocht, en zojuist had opgegeten. De deur van de kamer stond wijd op.

Maxim keek met een verbeterd blik naar het beeldscherm. 'Klootzak,' riep hij op volle kracht tegen de nieuwslezer. 'Leugenaar, jij vuile systeemknecht.' Hij schakelde het toestel met een ferme duimbeweging uit en nam nog een flinke slok. 'Misdadigers..., allemaal,' sprak hij luid tegen de muren. 'Allemaal gore criminelen!'

Max kwam steunend omhoog, wachtte een moment af of hij wel rechtop kon blijven staan, en liep vervolgens langzaam naar het openstaande raam waar hij zijn glas op de vensterbank zette. Daarbuiten was een koele avondschemering aan het neerdalen. In de zwartblauwe lucht, niet ver boven de top van een van de heuvels stond een zwijgzame wassende maan die onbewogen over de wereld uitkeek, en zich niets van de mensheid leek aan te trekken.

Maxim zette zijn hoed op en stapte naar buiten. Nadat hij een paar keer langs de voorgevel van het gebouw heen en weer had gekuierd, ontdekte hij tussen twee struiken een smal zandpad dat klaarblijkelijk naar de rivier leidde. Nog geen minuut later stond hij op de oever van de Zeele naar het stromende water te kijken. De kabbelende golfjes werden steeds, in het voorbijgaan, een kort ogenblik door de maan opgelicht, slecht een of twee tellen – daarna rolden ze in het donker rustig verder. Max keek naar links, naar het gebied waar het water vandaan kwam. 'Ergens in die stille heuvels ligt de bron van deze levensader,' mompelde hij tegen zichzelf. Vervolgens draaide hij zijn hoofd naar rechts en zag hij dat de donkere watermassa zich traag van hem verwijderde en achter een bocht verdween. 'En daar reist zij weer verder door de tijd, deze onverstoorde rivier..., 'fluisterde hij, '...om uiteindelijk in het grote geheel op te gaan.'

Het gebeurde wel vaker dat Max zulke momenten van ingetogen bespiegeling beleefde. Vooral de laatste tijd had hij

een steeds weer terugkerende behoefte om in bezonkenheid bij de dingen stil te staan – om met aandacht naar zijn omgeving te kijken en daar mooie woorden bij te zoeken. Hij wist dat sommige mensen hem hierom een tikkeltje eigenaardig vonden. In wezen was hij ook wel een dromer, moest hij toegeven – maar die naar binnen gekeerde ogenblikken hielpen hem om zich in deze warrige wereld geen vreemdeling te voelen.

Nadat hij nog een paar minuten had staan mijmeren over al het moois dat de wereld rijk was, voelde hij dat er een logge vermoeidheid vanuit zijn benen omhoog trok. Zijn geest begon nog waziger te worden, en hij besepte dat hij maar beter terug kon gaan naar zijn kamer. Stap voor stap navigeerde hij zijn dronken lichaam over de zachte zandbodem. Hij moest zich goed concentreren om min of meer recht vooruit te blijven lopen en nergens over te struikelen. Zo naderde hij langzaam maar zeker zijn onderkomen voor de nacht.

Juist op dat moment stonden Rosalinde en Stijn op de bovenverdieping van hun huis bij het half geopende raam van Stijns slaapkamer. Ze zagen dat Maxim over hun schaars verlichte terrein zwalkte. Een paar minuten geleden was Stijn uit zijn bed gekomen en naar de keuken gelopen om aan zijn moeder te vragen waarom die meneer in zijn kamer zo hard schreeuwde.

‘Ach, die heeft gewoon teveel borreltjes op,’ had ze gezegd. ‘Kom, ik ga je weer lekker instoppen.’ Ze had zijn hand gepakt en was met hem de trap op gegaan.

En nu stonden ze samen bij het venster naar buiten te kijken, en te hopen dat die vreemde man zonder brokken te maken de voordeur van zijn kamer zou halen. Pas toen Maxim goed en wel binnen was, wilde Stijn weer in zijn bed gaan liggen. Rosalinde zong nog een liedje voor hem, deed het raam dicht en ging naar beneden.

Ondertussen schonk Max in zijn kamer nog een slaapmutsje in. Hij wilde even rustig zitten, en nadenken. Zijn boosheid over het wereldnieuws was hij helemaal vergeten. Starend naar het gele licht van de schemerlamp naast zijn bed ging hij in gedachten ruim vijfendertig jaar terug in de tijd, naar een periode waar hij nog altijd graag over mijmerde.

Toen Maxim Ledegers twintig jaar jong was, had hij als beginnende schrijver de moed om een pas voltooid verhaal in een envelop te doen en op te sturen naar de redactie van een gerenommeerd literair tijdschrift. Een paar weken later ontving hij een brief met daarin de mededeling dat men zijn werk wilde plaatsen in de rubriek *Jong talent*. Daarna ging alles heel snel. Max werd benaderd door een bekende boekenuitgever die hem aanspoorde meer verhalen te schrijven. Daar zouden ze vervolgens serieus naar kijken – en als hij hun verwachtingen kon waarmaken, wilde men zijn eerste boek graag publiceren.

Zijn debuut – een verzameling van twaalf verhalen – werd een succes. En toen zijn tweede bundel, die ruim een jaar later volgde, nog maar net in de winkels lag, was hij al begonnen aan een langer verhaal, dat een lijvige roman zou worden. Zijn carrière was nu echt begonnen. De kranten schreven lovend over zijn werk; en telkens als er weer een nieuw boek van hem verscheen, ontving hij uitnodigingen om in landelijke televisieprogramma's op te treden. In het hele Nederlandse taalgebied was zijn naam bekend – en, dankzij enkele vertalingen, ook daarbuiten.

Toen Max de middelbare leeftijd had bereikt, kon hij terugkijken op een vruchtbare loopbaan. In het tijdsbestek van vijfentwintig jaar had hij elf boeken gepubliceerd, wat hem niet alleen bekendheid had opgeleverd maar ook een luxueuze levensstijl. Hij had in zijn jonge jaren veel gereisd,

in luxe auto's gereden en van het gezelschap van succesvolle mensen genoten. Sinds zijn achtendertigste had hij – samen met zijn echtgenote, Diana, en later ook hun dochter, Annelies – in een eigen grachtenpand in de Jordaan gewoond, waar ze samen regelmatig vrienden uit de Amsterdamse literaire wereld ontvingen, en waar kleine Annelies voornamelijk door Diana werd opgevoed zodat Max zich op zijn schrijverschap kon concentreren.

Kortom, zijn wereldlijk bestaan, in die eerste helft van zijn leven, was comfortabel en zorgeloos geweest; en alle tragedies die veel mensen ten deel vallen – zoals armoede, ziekte en verlies – waren hem en zijn gezin bespaard gebleven. Op sommige momenten had hij dit wel beseft, en zich hierover gelukkig geprijsd, maar hij had er eigenlijk nooit lang bij stilgestaan. Er was altijd wel weer iets opwindends geweest om naar uit te kijken, zoals de volgende boekpresentatie in een chique Amsterdams restaurant – of een mooie vakantie met vrouw en dochter, in een land dat hij nog niet eerder had bezocht. In die voorspoedige jaren voorvoelde hij niet dat er verandering in de lucht hing.

Maar uiteindelijk kwam er toch onheil aan de oppervlakte. Zijn twaalfde boek kreeg – tegen alle verwachtingen in – opmerkelijk slechte recensies en werd veel minder goed verkocht dan hij gewend was. Alle aandacht van de media ging nu uit naar een nieuwe generaties schrijvers die enkele jaren geleden was opgestaan en veel lof had geoogst. En de zevenenveertigjarige Maxim Ledegers werd opeens beschouwd als een vertegenwoordiger van de oude, en dus achterhaalde generatie.

Zo begon een volgende levensfase die voornamelijk door verlies werd gekenmerkt. Zijn dertiende boek deed het nog slechter dan het twaalfde; zijn vriendenkring slonk opvallend snel; zijn huwelijk begon scheurtjes te vertonen;

en ondertussen verscheen zijn vijftigste levensjaar aan de horizon.

Tijdens die periode van neergang begon Maxim whisky te drinken – aanvankelijk een paar glaasjes voor het slapengaan; maar een jaar later dronk hij al een halve tot een hele fles per dag, alsmede een flink aantal biertjes. Vaak was hij in de loop van de middag al aangeschoten; en als het avondeten werd opgediend, zat hij meestal dronken aan tafel, of hij was gewoonweg niet thuis. Het geduld van Diana, die als klein meisje elke dag met een drinkende vader had moeten samenleven, raakte snel op. Na drie door haar geuite waarschuwingen – oplopend in volume en indringendheid – startte ze de echtscheidingsprocedure.

Max was net tweeënvijftig geworden toen hij op een namiddag thuiskwam en zag dat een deel van de meubels door verhuizers was weggehaald – inclusief alle spullen van Annelies, die toen dertien was. Hij liet zich in zijn stoel bij het raam vallen, tuurde minutenlang naar de gracht en besepte ten volle dat hij nu helemaal alleen was.

Niet lang daarna had hij een gesprek met zijn contactpersoon bij de uitgeverij. Deze man deelde hem droogjes mede dat men geen nieuwe boeken van hem meer zou gaan publiceren. Zijn oude romans werden natuurlijk nog wel verkocht, maar minder dan voorheen, en men verwachtte voor de toekomst een nog verder dalende lijn. Vanzelfsprekend zou men doorgaan met het maandelijks uitbetalen van zijn royalty's, zolang zijn boeken nog over de toonbank gingen. Dus hij hoefde niet plotseling zonder inkomen te leven, drukte de man hem met begripvolle stem op het hart.

In de dagen na die jobstijding nam Max een drastische beslissing. Hij zou het huis in Amsterdam gaan verkopen. En van het geld dat hij daar aan overhield, zou hij door Europa gaan reizen. Hij wilde zijn laatste jaren van dit aardse bestaan

als een feest ervaren, als een vrolijke viering van het leven. Nadat hij zijn geliefde Europese continent nog een laatste keer had gezien, en geproefd – en als de zak met geld daarna leeg was – zou hij terugkijken op een schitterend leven en kon hij in tevredenheid sterven, zonder spijt. Dat was zijn plan.

Eén ding wist hij echter zeker: als het ogenblik van zijn aftocht over enkele jaren daar was, zou hij niet voor een rijdende trein gaan staan of van een hoog gebouw springen; en hij kon zich al helemaal niet indenken dat hij zichzelf met een stevig touw zou ophangen. Nee, hij wilde een eenvoudige pil vinden waarmee hij op een avond, als de tijd rijp was, zachtjes en vredig zou kunnen inslapen zonder nog ooit wakker te worden. Zulke middelen bestonden, wist hij.

Na een intensieve zoektocht, die enige tijd duurde, kwam hij daadwerkelijk in het bezit van een klein pillendoosje met daarin een capsule die hem met zachte hand over de drempel van de eeuwigheid kon duwen. Nu was alles geregeld. Hij was klaar om aan zijn laatste reis op aarde te beginnen.

Die reis duurde drie volle jaren. Maxim bezocht beroemde hoofdsteden, zoals Berlijn, Boedapest, Wenen, Parijs, Madrid, Rome, Athene, Jerusalem. Hij wandelde door drukke straten en over oude pleinen, reed met zijn auto over eenzame landwegen en door ruige gebergten. Hij ging naar musea en casino's, naar theaters en bordelen. Hij dronk Weinbrand, Pastis, Grappa, ApfelKorn, Sangría, Ouzo. Zijn gemoed was doorgaans zorgeloos en opgeruimd. Overal waar hij kwam, trof hij aardige mensen waar hij een paar gezellige uren of dagen mee doorbracht, voordat hij weer verder trok. Kortom, de reis was alles waar hij op had gehoopt.

Natuurlijk kwam uiteindelijk dat moment waarop hij onder ogen moest zien dat zijn banksaldo danig was geslonken en dat hij niet veel tijd meer had: een jaar, hoogstens anderhalf als hij zuinig leefde.